**Valiokunnan lausunto LiVL 9/2021 vp– U 19/2021 vp**

# Liikenne- ja viestintävaliokunta

**Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi verkkovierailusta yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella**

**Suurelle valiokunnalle**

## JOHDANTO

### *Vireilletulo*

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi verkkovierailusta yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella (U 19/2021 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Katariina Vuorela, liikenne- ja viestintäministeriö
- lakimies Sari Tujunen, Liikenne- ja viestintävirasto
- lakiasioiden päällikkö Marko Lahtinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry

## VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

### *Ehdotus*

Komission ehdotuksessa esitetään voimassa olevan verkkovierailuasetuksen sääntelyn voimassaolon jatkamista kymmenellä vuodella kesään 2032 asti. Koska asetusta on muutettu useita kertoja, komissio ehdottaa, että asetus laadittaisiin uudelleen. Ehdotuksen mukaan nykyinen verkkovierailusääntely säilyisi pääpiirteiltään samankaltaisena kuin aiemmin. Ehdotuksen mukaan verkkovierailun enimmäistukkuhintoja kuitenkin laskettaisiin. Lisäksi ehdotus sisältää uusia avoimuutta, palvelun laatua ja hätäviestinnän käyttömahdollisuutta koskevia säännöksiä.

### *Valtioneuvoston kanta*

Valtioneuvosto kannattaa monelta osin sähköistä viestintää koskevan erityissääntelyn keventämistä. Valtioneuvosto kuitenkin pitää verkkovierailumarkkinoiden tukkutason yksityiskohtaisen sääntelyn jatkamista välttämättömänä ottaen huomioon vallitsevan markkinatilanteen sekä asetuksella (EU) 2015/2120 säädetyn kesällä 2017 toteutuneen uudistuksen, jossa kuluttajien ja mui-

den verkkovierailuasiakkaiden kotimaanhintainen matkapuhelimen verkkovierailukäyttö mahdollistettiin laajasti Euroopassa. Verkkovierailun tukkuhinnoilla, jotka sovitaan vähittäisliittymän tarjoavan teleyrityksen ja kohdemaan teleyritysten välillä, on merkittävä vaikutus verkkovierailupalvelujen vähittäishinnoittelulle ja siten eurooppalaisille kuluttajille.

Valtioneuvosto katsoo asioissa U 74/2013 vp ja U 33/2016 vp linjatun mukaisesti, ettei verkkovierailua koskeva sääntelykehys saa johtaa matkaviestinnän kotimaisten hintojen nousuun. Valtioneuvosto arvioi, että liian korkeaksi säännelty tukkuhintojen enimmäistaso voi johtaa matkaviestinpalvelujen kotimaisten hintojen korotuspaineisiin tai muihin muutoksiin, joista olisi merkittävää haittaa niin suomalaisille käyttäjille kuin laajemmin kotimaiselle ja eurooppalaiselle tietoyhteiskuntakehitykselle.

Valtioneuvosto pitää komission esitystä tukkuhintojen merkittävästä alentamisesta oikeasuuntaisena. Valtioneuvosto myös katsoo yleisellä tasolla, että komission esityksen perusteluissa on vaikutustenarviointien perusteella kuvattu asianmukaisesti verkkovierailumarkkinoiden tilannetta ja tarvetta riittävän tiukalle tukkuhintojen sääntelylle verkkovierailumarkkinoiden kestävyyden turvaamiseksi. Valtioneuvosto kuitenkin katsoo, että säänneltyjen tukkuhintojen tulisi heijastaa todellisia kustannuksia ja huomioida käytetyn datan määrän merkittävä vuosittainen kasvu, joten neuvotteluissa tulisi huolellisesti arvioida, tulisiko hintojen olla vielä esitettyä matalampia ja aleta esitettyä nopeammalla aikataululla. Valtioneuvosto kiinnittää huomiota sääntelyn verrattain pitkään kestoon nopeasti kehittyvällä markkinalla ja pitää tärkeänä, että enimmäistukkuhintojen alentamisella pystytään riittävän joustavasti vastaamaan markkinoiden kehitykseen.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksella komission ehdotukseen siirtää toimivalta tukkuhintojen enimmäistason asettamisen komission delegoidulla säädöksellä. Toimivallan siirrolla voi olla huomattavia vaikutuksia, sillä tukkuhintojen enimmäistaso vaikuttaa keskeisesti verkkovierailumarkkinoiden ja sitä kautta myös laajemmin eurooppalaisten viestintämarkkinoiden tulevaisuuteen. Valtioneuvoston mielestä toimivaltaa siirrettäessä tulee varmistaa, että sen tavoitteet, sisältö, soveltamisala ja kesto on määritelty tarkkarajaisesti ja täsmällisesti eikä delegoiduilla säädöksillä voisi muuttaa lainsäädännön keskeisiä osia. Neuvotteluissa tulisi tarkasti arvioida, mikä on sopiva lainsäädäntöväline tukkuhintojen asettamiseen.

Valtioneuvosto katsoo, että laitteiden väliseen eli niin sanottuihin M2M-palveluihin liittyvään pitkäaikaiseen verkkovierailuun liittyviä haasteita ei ole huomioitu ehdotuksessa riittävällä tasolla. Lähtökohtaisesti verkkovierailusääntely on tarkoitettu lyhytaikaiseen kotimaan ulkopuolella tapahtuvaan henkilöiden väliseen viestintään, joka poikkeaa luonteeltaan merkittävästi laitteiden välisestä verkkovierailusta. Valtioneuvosto katsoo, että verkkovierailupalvelujen tarjoajilla tulisi olla riittävät ja asianmukaiset keinot puuttua pitkäaikaiseen M2M-verkkovierailuun.

Valtioneuvosto kannattaa esityksen tavoitteita parantaa kuluttajien asemaa näiden käyttäessä verkkovierailupalveluja. Näin ollen valtioneuvosto kannattaa ehdotusta, jolla parannettaisiin kuluttajien ja muiden verkkovierailuasiakkaiden mahdollisuutta nauttia saman laatuisista verkkovierailupalveluista kuin jos niitä kulutettaisiin kotimaassa, mutta katsoo ettei säännöksillä tulisi rajoittaa teleyrityksen mahdollisuuksia tehdä kaupallisesti kannattavia verkkovierailusopimuksia. Lisäksi valtioneuvosto kannattaa säännöksiä, joiden tavoitteena on varmistaa kuluttajien mahdollisuus käyttää hätäpalveluita maksutta myös verkkovierailun yhteydessä. Valtioneuvosto

kannattaa myös esitettyjä avoimuusvelvollisuuksia, jotka liittyvät verkkovierailupalveluiden laatuun, lisäarvopalveluiden maksullisuuteen ja hätäpalvelujen käyttöön ja maksuttomuuteen. Erityisesti sellaiset toimenpiteet, joilla edistetään väestön turvallisuutta, ovat merkityksellisiä. Valtioneuvosto kuitenkin katsoo, että ehdotettujen muutosten implementointi hätäpalvelujärjestelmiin voi olla aikaa vievää, joten niitä koskeville säännöksille tulee varata riittävä aika täytäntöönpanolle.

## VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta kannattaa yleisesti sähköistä viestintää koskevan sääntelyn keventämistavoitteita. Valiokunta kuitenkin pitää verkkovierailun tukkutason sääntelyn jatkamista tarpeellisena kotimaanhintaisen matkapuhelimen verkkovierailukäytön mahdollistamiseksi. Kyseisen sääntelyn jatkaminen on tärkeää sekä palvelujen käyttäjien että suomalaisten teleyritysten kannalta.

Valiokunta on jo aiemmin (LiVL 22/2016 vp — U 33/2016 vp) kiinnittänyt huomiota siihen, että tukkuhintojen enimmäistasoa koskeva sääntely ei saa johtaa matkaviestinnän kotimaisten hintojen korotuspaineisiin. Tästä syystä valiokunta painottaa, että asian jatkovalmistelussa ja neuvotteluissa tulee pyrkiä siihen, että tukkuhintojen enimmäistasot määritellään vielä selkeästi komission ehdottamaa matalammalle tasolle.

## VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

*että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.*

**Valiokunnan lausunto LiVL 9/2021 vp**

Helsingissä 22.4.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Suna Kymäläinen sd
varapuheenjohtaja Ari Torniainen kesk
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Sandra Bergqvist r
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Janne Heikkinen kok
jäsen Juho Kautto vas
jäsen Jouni Kotiaho ps
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Joonas Könttä kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Kari Tolvanen kok
jäsen Paula Werning sd
varajäsen Raimo Piirainen sd
varajäsen Jari Ronkainen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula